

PŘEHLEDNÝ OBSAH 7. SVAZKU

Předmluva k celému dílu	6
Předmluva k 7. svazku	7
Návod pro uživatele příručky	7
S PROVOZ PODNIKŮ	
1 Průmyslový podnik	11
2 Výroba a výrobní proces	12
3 Technická příprava výroby	15
4 Technologické projektování	20
5 Ergonomie ekologie a bezpečnost práce	24
6 Průmyslově právní ochrana	29
7 Zabezpečení výroby	31
8 Řízení výroby	33
9 Odbytová činnost	37
10 Logistika	37
11 Jakost ve strojírenské výrobě	37
12 Ekonomika podniku	39
Literatura	44
T OBRÁBĚNÍ	
1 Základní zákonitosti obrábění	49
2 Metody obrábění	61
3 Nekonenční metody obrábění	126
4 Technologičnost konstrukce součástí z hlediska obrábění	148
5 Hodnocení ekonomické efektivity při obrábění	159
Literatura	163
U KONSTRUKCE ODLITKŮ	
1 Pojem konstrukce odlitku	167
2 Hlediska při konstrukci odlitků	167
3 Konstrukce odlitků litéch do pískových forem	184
4 Konstrukce kokilových odlitků	197
5 Konstrukce tlakových odlitků	198
6 Konstrukce přesných odlitků	201
7 Konstrukce odlitků vyráběných dalšími technologiemi	206
Literatura	207
Rejstřík	209

S PROVOZ PODNIKŮ (Ing. Buchta)

OBSAH	10	6	Průmyslové právní ochrana	29
1 Průmyslový podnik	11	6.1	Vynálezy	29
1.1 Podnikání	11	6.2	Průmyslové vzory	29
1.2 Právní formy podnikání	11	6.3	Zlepšovací návrhy	30
1.2.1 Společnost s ručením omezeným	11	6.4	Užitné vzory	30
1.2.2 Akciová společnost	11	6.5	Ochrana topografií polovodičových výrobků	30
1.3 Podnikové činnosti	12	6.6	Ochranné známky	30
2 Výroba a výrobní proces	12	6.7	Obchodní jméno	30
2.1 Základní pojmy	12	6.8	Know-how	31
2.2 Členění výroby a výrobního procesu	13	6.9	Licence	31
2.2.1 Hledisko typu výroby	13	7	Zabezpečení výroby	31
2.2.2 Hledisko časového průběhu výroby	13	7.1	Zabezpečení výroby materiálem	31
2.3 Uspořádání výroby a druhy pracovišť	14	7.2	Zabezpečení výroby nářadím	32
3 Technická příprava výroby	15	7.3	Zabezpečení výroby stroji a zařízením	32
3.1 Konstrukční příprava výroby	15	8	Řízení výroby	32
3.2 Technologická příprava výroby	15	8.1	Operativní řízení výroby	34
3.2.1 Vypracování postupů	16	8.1.1	Operativní plánování	34
3.2.2 Normování výkonu	16	8.1.2	Řízení průběhu výroby a operativní evidence	34
3.2.3 Stanovení technickohospodářských norem	19	8.2	Určení velikosti výrobní dávky	35
3.2.4 Konstrukce speciálního nářadí	19	8.2.1	Stanovení optimální velikosti výrobní dávky	35
4 Technologické projektování	20	8.2.2	Stanovení minimální velikosti výrobní dávky	35
4.1 Kapacitní propočty	20	8.3	Změnové a odchylkové řízení	36
4.1.1 Základní pojmy a vztahy pro kapacitní propočty	20	8.3.1	Změnové řízení	36
4.1.2 Přibližný kapacitní propočet	21	8.3.2	Odchylkové řízení	36
4.1.3 Přesný kapacitní propočet	21	9	Odbytová činnost podniku	37
4.1.4 Kapacitní propočet pomocí představitel	22	10	Logistika	37
4.2 Optimalizace půdorysného uspořádání	22	11	Jakost ve strojírenské výrobě	37
4.2.1 Popis toku materiálu a kooperačních vztahů	22	11.1	Pojetí jakosti výrobku a řízení jakosti	37
4.2.2 Rozmísťovací metody	22	11.2	Kontrola jakosti	38
4.3 Zásady projektování jednotlivých druhů pracovišť	23	11.3	Posuzování jakosti výrobků	39
4.3.1 Projektování obrobek	23	11.4	Metody péče o jakost	39
4.3.2 Projektování sléváren, kováren, svařoven, dílen tepelného zpracování a povrchových úprav	23	12	Ekonomika podniku	39
4.3.3 Projektování montáže, zkušebny a lakovny	24	12.1	Náklady	39
5 Ergonomie, ekologie a bezpečnost práce	24	12.1.1	Třídění nákladů	39
5.1 Podstata a význam ergonomie	24	12.2	Odpisy investičního majetku	40
5.2 Vztah člověk – stroj	24	12.3	Ceny	41
5.3 Vztah člověk – prostředí	25	12.4	Hospodářský výsledek	41
5.3.1 Klimatické podmínky na pracovišti	25	12.5	Daně	41
5.3.2 Akustické podmínky na pracovišti	26	12.6	Pod zvrátu	41
5.3.3 Optické podmínky na pracovišti	26	12.7	Financování podniku	42
5.3.4 Ochrana životního prostředí	27	12.8	Hodnocení efektivity kapitálových investic	43
5.4 Bezpečnost práce a požární ochrana	28			

Literatura 44

T OBRÁBĚNÍ

OBSAH	48	3	Nekonvenční metody obrábění (<i>Ing. Uhrín</i>)	126	
1	Základní zákonitosti obrábění (<i>Ing. Ondra</i>)	49	3.1	Rozdělení a oblasti použití NMO	126
1.1	Pojem obrábění, definice, význam	49	3.2	Elektroerozivní obrábění	127
1.2	Tvorba třísky. Řezná síla, řezný odpor, práce řezání	49	3.2.1	Elektrojskrové obrábění	129
1.3	Teplota řezání. Opatření, trvanlivost a životnost nástroje	50	3.2.2	Anodomechanické obrábění	131
1.4	Řezivost, obrobitelnost	52	3.2.3	Elektrokontaktní obrábění	132
1.5	Přesnost a drsnost při obrábění. Optimalizace obrábění	53	3.3	Obrábění paprskem plazmy	134
1.6	Nástrojové materiály, geometrie břítu nástroje	55	3.4	Obrábění soustředěným světelným paprskem – laserem	135
1.7	Řezné kapaliny	58	3.5	Obrábění soustředěným paprskem elektronů	137
2	Metody obrábění	61	3.6	Elektrochemické obrábění	137
2.1	Základní metody obrábění (<i>Ing. Ondra</i>)	61	3.6.1	Elektrochemické obrábění v proudícím elektrolytu	139
2.1.1	Soustružení	61	3.6.2	Elektrochemické obrábění rotující elektrodou	140
2.1.2	Frézování	67	3.6.3	Elektrochemické leštění a odjehlování	142
2.1.3	Hoblování a obrážení	74	3.7	Chemické obrábění	143
2.1.4	Protahování a protlačování	78	3.7.1	Chemické prostřihování (dřevování)	143
2.1.5	Vrtání a zahlubování	80	3.7.2	Chemické rozměrové leptání (chemické frézování)	144
2.1.6	Vyvrátání	83	3.8	Ultrazvukové obrábění	144
2.1.7	Vyhrobování a vystružování	85	3.9	Obrábění proudem kapaliny s abrazivem	145
2.1.8	Broušení	88	3.10	Vliv nekonvenčních metod na stav povrchové vrstvy	146
2.1.9	Automatizace obrábění	93	3.11	Bezpečnost a ochrana zdraví při nekonvenčních metodách obrábění	146
2.2	Dokončovací metody obrábění (<i>Ing. Svoboda</i>)	97	4	Technologičnost konstrukce součástí z hlediska obrábění (<i>Ing. Melichar</i>)	148
2.2.1	Honování	97	4.1	Požadavky na konstrukce součástí vyplývající ze způsobu obrábění na konvenčních a NC strojích	148
2.2.2	Lapování	99	4.2	Vlivy na technologičnost konstrukce obráběných součástí	149
2.2.3	Superfinitování	101	4.2.1	Vliv volby materiálu a polotovaru	149
2.2.4	Kuličkování a válečkování	102	4.2.2	Vliv tvaru, rozměru a vzájemné polohy ploch součástí na její technologičnost	150
2.3	Výroba závitů (<i>Ing. Svoboda</i>)	103	4.2.3	Vliv způsobu kótování a tolerování rozměrů na technologičnost	153
2.3.1	Výroba vnějších závitů	103	4.3	Přidávky na obrábění a optimalizace jejich velikosti	155
2.3.2	Výroba vnitřních závitů	109	5	Hodnocení ekonomické efektivity při obrábění (<i>Ing. Buchta</i>)	159
2.4	Výroba ozubení (<i>Ing. Svoboda</i>)	112	5.1	Stanovení normy času pro obráběcí operace	159
2.4.1	Výroba čelních ozubených kol	113	5.2	Výpočet času jednotkového strojního pro jednotlivé metody obrábění	159
2.4.2	Výroba šneků a šnekových kol	116	5.2.1	Soustružení	159
2.4.3	Výroba kuželových ozubených kol	117	5.2.2	Vrtání	160
2.4.4	Dokončování ozubených kol	120	5.2.3	Frézování	160
2.5	Výroba drážkových hřídelů (<i>Ing. Svoboda</i>)	122	5.2.4	Hoblování	161
2.6	Dělení materiálu (<i>Ing. Svoboda</i>)	123	5.2.5	Protahování a protlačování	161
2.6.1	Dělení materiálu rozřezáváním	123	5.2.6	Broušení	161
2.6.2	Dělení materiálu rozbrušováním	124	5.2.7	Výroba ozubení	162
2.6.3	Dělení třecím kotoučem	124	5.3	Hodnocení ekonomické efektivity obrábění	162
2.6.4	Dělení materiálu stříháním a lámáním	125			
2.6.5	Teplné dělení materiálu	125			
2.6.6	Dělení materiálu obráběním	125			
2.7	Bezpečnost a ochrana zdraví při konvenčních metodách obrábění (<i>Ing. Svoboda</i>)	125			

U KONSTRUKCE ODLITKŮ (Ing. Klement)

OBSAH	166	3.5	Přidávky na obrábění	189	
1	Pojem konstrukce odlitku	167	3.6	Technologičnost tvaru odlitku z hlediska čištění	189
2	Hlediska při konstrukci odlitků	167	3.7	Některé konstrukční prvky odlitků	196
2.1	Slévárenské technologie	167	4	Konstrukce kokilových odlitků	197
2.2	Materiál odlitků	169	4.1	Slitiny odlévané do kokil	197
2.2.1	Slitiny železa na odlitky	170	4.2	Klasifikace kokilových odlitků	197
2.2.2	Slévárenské slitiny neželezných kovů	172	4.3	Parametry kokilových odlitků	197
2.3	Lítí a tuhnutí odlitků	173	5	Konstrukce tlakových odlitků	198
2.4	Vnitřní napětí, deformace a necelistvosti	176	5.1	Slitiny pro tlakové odlitky	199
2.5	Užité vlastnosti polotovarů	177	5.2	Parametry tlakových odlitků	199
2.5.1	Rozměrová a tvarová přesnost	177	6	Konstrukce přesných odlitků	201
2.5.2	Drsnost povrchu odlitku	179	6.1	Přesné odlitky a jejich použití	201
2.5.3	Únavová a tvarová pevnost	182	6.2	Dosažitelné parametry přesných odlitků	202
2.5.4	Vady a opravy odlitků	183	7	Konstrukce odlitků vyráběných dalšími technologiemi	206
2.5.5	Tepelné zpracování odlitků	184	7.1	Odstředivé lití	206
2.5.6	Izostatické lisování odlitků za tepla	184	7.2	Lítí do forem zpevněných vakuem	206
3	Konstrukce odlitků litych do pískových forem	184	7.3	Lítí do sádrových forem	207
3.1	Technologičnost tvaru odlitku z hlediska formování a lití	185	7.4	Výroba odlitků lisováním taveniny	207
3.2	Slévárenské úkosy, technologické přidávky	186	Literatura	207	
3.3	Vnitřní dutiny odlitků, použití jader	187			
3.4	Přesnost odlitků	188			

